

Atbalsts Covid-19 ietekmes mazināšanai palīdz lauksaimniekiem turpināt darbu

Lai palīdzētu lauksaimniekiem un pārtikas ražotājiem pārvarēt Covid-19 epidēmijas negatīvo ietekmi, pēc ZM ierosinājuma valdība jau 14. aprīlī nolēma piešķirt 45,5 miljonu eiro atbalstu, no tiem 35,5 miljonus – tiešam lauksaimniecības ražotāju un pārstrādātāju atbalstam (piena ražošanai, liellopu audzēšanai, cūkkopības nozarei, pārtikas ražotājiem, skolu ēdinātājiem).

Pieejamais atbalsts ienākumu stabilizēšanai piena, liellopu un cūkkopības saimniecībām sasniedza 27,74 miljonus eiro, atbalsts par izmaksu pieaugumu un apgrozījuma samazinājumu – 7,72 miljonus eiro, bet atbalsts izglītības iestāžu ēdinātājiem un dārzenu ražotājiem par iznīcinātājiem vai ziedotājiem produktiem – 35 tūkstošus eiro.

No pieejamā atbalsta ienākumu stabilizēšanai atsevišķās lopkopības nozarēs vairāk nekā 11 tūkstošiem lauksaimnieku par pirmo atbalsta periodu izmaksāti 11,7 miljoni eiro, un līdz decembra beigām par otro atbalsta periodu vēl paredzēts izmaksāt nepilnus 13 miljonus eiro. Atbalstā pārtikas produkci-

jas krājumu izmaksu pieauguma un apgrozījuma samazinājuma radīto grūtību mazināšanai 35 pārtikas preču ražotājiem un primārajiem ražotājiem izmaksāti 3,16 miljoni eiro. Savukārt kā vienreizējs atbalsts skolu ēdinātājiem un dārzenu ražotājiem par ārkārtējās situācijas laikā neizlietotiem pārtikas produktiem deviņiem uzņēmumiem izmaksāti 33 tūkstoši eiro.

No valdības pavasarī piešķirtajiem 45,5 miljoniem 5 miljonu eiro atbalsts bija paredzēts arī primārajiem lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, lai nodrošinātu lauku saimniecību riska pārvaldību un nepārtrauktu pāreju uz jauno ES 2021.–2027. gada plānošanas periodu, kā arī 5 miljoni eiro – primārajiem lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, atzītājam kooperatīvajām sabiedrībām un pārtikas ražošanas uzņēmumiem, lai nodrošinātu uzņēmumu likviditāti un saglabātu naudas plūsmu, kas ļaus sekmīgi īstenot Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam sāktos investīciju projektus un mazinās finansiālo slogu lauku saimniecībām un uzņēmumiem.

Daļēji dzēsīs aizņēmumu kredītprocentus

Valdība apstiprinājusi Zemkopības ministrijas sagatavotos grozījumus valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtībā investīciju veicināšanai lauksaimniecībā.

Ar grozījumiem veikta pārdaļē no pāri palikušā finansējuma 2020. gadam daļēji kredītprocentu dzēšanai atbilstīgām lauk-

saimniecības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām un lauksaimniecības produktu pārstrādei, kā arī zvejas un akvakultūras produktu apstrādei finansējumam daļēji kredītprocentu dzēšanai primāro lauksaimniecības produktu ražotājiem.

Papildu atbalsts tirgus nelabvēlīgās ietekmes mazināšanai cūkkopībā

Noteikumi paredz piešķirt papildu atbalstu cūkkopībai par laikposmu no 2020. gada jūlija līdz oktobrim. Tāpat kā aprīlā–jūnijā periodā atbalsts tiek paredzēts par kaušanai realizētām nobarojamām cūkām un ganāmpulkos reģistrētām sivēnmātēm.

Cūkgaļas cena Latvijā ar īslaicīgiem pārtraukumiem ir pazeminājusies jau kopš 2020. gada pavasara, samazinot cūkaudzētāju ieņēmumus un apgrozāmo līdzekļu pieejamību. Kopumā no šāgada janvāra līdz oktobrim Latvijā E klases cūku liemeņu iepirkuma cena bija pazeminājusies par 30%, un šo tendenci izraisa gan Covid-19, gan atsevišķu citu faktoru radīta pārprodukcija visā ES tirgū, tostarp Latvijā. Turklāt ražotājiem veidojas papildu izdevumi, jo mazā pieprasījuma dēļ cūkas tiek ilgāk noturētas un ne tikai zaudē tirgus kvalitāti, bet arī rada papildu izdevumus un problēmas labturības prasību izpildē daudziem ražotājiem. Nelabvēlīgajai situācijai cūkgaļas tirgū turpinoties, cūkkopības saimniecībām radīsies nozīmīgs finanšu risks – nespēja segt ar saimniecisko darbību saistītus izdevumus un kreditsaistības.

Kopējais nepieciešamais atbalsts cūkkopībai jūlijā–oktobrī ir vērtēts 2 miljonu eiro apmērā, no kura 1 miljons eiro paredzēts atbalstam par kaušanai realizētām nobarojamām cūkām un 1 miljons eiro – atbalstam par sivēnmātēm. Atbalstam nav nepieciešams piesaistīt papildu valsts budžeta līdzekļus – finansējumu iegūtu, pārdalot noteikumos paredzēto, bet nepieprasīto finansējumu citiem atbalsta pasākumiem.

Noteikumi paredz pārdalīt pavisam 6,276 miljonus eiro (no atbalsta par krājumu pieauguma vai apgrozījuma samazinājuma radītājam grūtībām), lai segtu gan atbalstu cūkaudzētājiem jūlijā–oktobrī, gan arī finansējuma nepieciešamību atbalstam par slaucamām govīm un realizētiem liellopiem otrajā periodā no jūlija līdz septembrim pilnā apmērā, t. i., par katru attiecīgo dzīvnieku piešķirot pilnu maksimālo atbalsta likmi, nepiemērojot proporcionālu samazinājumu.

Grozījumi stāsies spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā *Latvijas Vēstnesis*, bet piemēros ne agrāk, pirms tiks saņemts saskaņojums no Eiropas Komisijas.

Meža atjaunošanas prasības dzīvnieku turēšanai nebrīvē

Grozījumi noteikumos precizē meža apsaimniekošanas nosacījumus iežogotā meža platībā, kas izveidota dzīvnieku turēšanai nebrīvē, lai, samazinot ierobežojumus, izaudzētu kvalitatīvu mežu, vienlaikus izvirzot nosacījumus savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē. Ir atcelts kailcirtes aizlie-

gums, nosakot, ka pēc cirtes šī platība ir jāatjauno. Lai meža atjaunošana norisētu sekmīgi, atjaunojamā platība jāiežogo, līdz mežaудze sasniedz 20 gadu vecumu. Tādējādi tiks efektīvi apsaimniekots īpašums, nodrošinot bioloģiski daudzveidīgu dzīvotni nebrīvē turētajiem dzīvniekiem.